

llibertat

Organ oficial antifeixista del consell municipal

Ciudadà!

La Junta de Defensa Passiva Local espera la teva aportació a la subscripció pro-refugis.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 18 — Telèfon n.º 286

ANY III — Mataró dimarts 22 novembre 1938 — NUM. 724

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4'00 PESSETES MES

Nits verges

Mataró a les fosques

La guerra, ultra els inconvenients d'ordre moral i particular, a més de les desitroses urbanes i materials de preu incalculable, ha portat també una nova característica ciutadana, que en part ha canviat els costums arcaics seguits per diverses generacions de mataronins; la fosca persisteix que disfruta—bons amics de re-
guardar — i que perfila tant típicament els nostres carrers en les nits de lluna, sembla que hagi posat una mica de tranquil·litat a les consciències carregades. Tothom és una mica menys freturós de les males llengües. Cada u, carrega la mà sobre la balança incontrolada de la llibertat de costums. És la crisi del moralisme i dels moralistes. És la llibertat que pren aquells—i aquelles—que sempre l'havien tingut hipotecada. Jo en dic d'això: la llibertat poc entrenada. Naturalment, d'aquesta crisi d'enrenament, en surten notables desgràcies. És a dir: s'arriba al confusio-
nisme de confondre la llibertat pel llibertinatge.

Si tingués ambició de predicador o reformador de costums, aquesta època tant trasbalsada, em donaria ampli marge per a poder fer sermons. És un ofici, però, que mal m'ha agradat. Prefereixo veure totes aquestes expansions amb ull benèvol, perdonant-ho tot, i pensant que tot plegat, malgrat la seva estridència, mereix una mica de perdó i de bonhomia. Principalment, en gràcia a que tots—
fotes, — els que trenquen les oracions de la bona moral particular, tenen poc entrenat el seu jo llibertari.

Deixem doncs, arrenconat el nostre puritanisme, i pensem que acabada la guerra, bé es trobarà un clar-
obscur de moral ciutadana, que sense ésser la moral desmanegada d'avui, tampoc serà aquella carrinciona xarxa de impediments, que lligaven les costums i els actes de les persones. Crec que tots plegats hi haurem guanyat una mica. Els homes lliures, perquè ens haurem donat compte que de la màxima llibertat, a vegades, se'n fa mal ús; i els altres, els «encaxo-
nadors», podran veure que quan es tiven les brides, corren el risc que es poden trencar.

Després—quan això acabi, — pensem que tot plegat ha estat un mal son. Producte d'aquestes nits verges, sense visualitat, curulles de perfils negres i d'ensopegades generals.

Poiser, també, hi haurà qui recordarà amb nostàlgia aquesta reraguarda d'ombres. Aquestes vetlles fosques, que han aguditzat la vista dels ciutadans.

La primera vegada de venir amb permís, recordo que Mataró, disfrutava un excel·lent enllumenat de Quaresma. Bombetes d'un blau morat, tendre i trist. Dificilment la llum que felen, servia per a veure més enllà del nas. Resultava això sí, un substi-

tutiu eficaç de la llum normal tan enyorada. L'aviació facciosa, bé se'n refiava. Moltes vegades, les bombes varen caure, guiades per aquesta llum d'Esperit Sant pansit. És un dels més evidents fracassos, de la col·lecció de tècnics, preconitzadors de la llum esmoriuça.

Ara, ja és altra cosa. Gastem únicament la primitiva esplendor de la lluna i els estels.

Si no fos que hom pot ensopegar i caure, ens reconciliaríem decididament amb els astres, després de llarg divorel. Estàvem tan convençuts amb les nostres faroles ciutadanes,—tan dèbils, però, a les envestides dels camions—felen tant de golg les nostres botigues, que oblidàvem fàcilment la pompa de les estrelles.

Només algun romàntic somnifrutit en feia esment en els passeigs noctàmbuls.

També a l'estiu, esfrats en la sorra humida, alguna parella d'enamorats—
sempre els enamorats!—velen perdre's i confondre's fent espill, la magnificència de la mar amb l'esclat de la lluna grossa, inflada, com un globus de parada de fira.

Veriaderament, aquestes nits d'in-
terruptors oberts, a la teulada del nostre cel, no són pas perquè ens lamentem de la nostra desgràcia. Almenys, aquest contacte directe amb els elements del sostre, haurà fet veure més de bellesa, a molts que sempre els havien desconegut. A tots aquells, principalment, que de la nit, només en sabien els secrets de la xerriola i d'acotjar-se...

No tot és esplendor d'estels. També de tant en tant, segons els camins dels astres i els núvols, grossos com un Sant Pau, disfruten d'una fosca i una calma completa.

Llavors en el nostre Mataró, tan diferent d'abans, s'hi ensopega i resulta tan perillosa la circulació, com pels camins del front, curulles de trenca-closques i trinxeres.

Mataró, a les fosques, és una bona estampa de reraguarda, típica i anecdòtica. Ara, hi haurà persona que haurà fet salut intensiva; anant a dormir a les vuit del vespre, acumulant energies, pel dia que les faroles de la Riera tornin a brillar.

Hi ha molta gent, però, que s'hi troben tan bé en aquest misteri d'ombres, tenen tan ben emagats els pecats mortals per la complicitat de la fosca, que mal voldrien el retorn a la normalitat...

Si algun dia us heu arriescat per les nostres vies ciutadanes és quasi segur que haureu sentit algun sospir trencat, el pantejar d'alguna parella amiga de les ombres.

Mal haureu descobert la seva personalitat. Millor! Deixeu que el misteri quedi conservat per la fosca...

SANTIAGO LLEONART ITXART

Llavaneres de Montalt Una gran millora

El diumenge passat, dia 20 del corrent, va tenir lloc la inauguració oficial d'una gran obra per la consecució de la qual s'havia lluitat anys i anys: la portada d'aigües potables al poble.

Aquesta millora es pot dir que és obra personal de l'actual alcalde Josep Brunet, el qual ha desplegat tot el seu entusiasme fins a assolir la realització d'aquest projecte que durant moltes dècades ha estat el somni dels veïns de Llavaneres de Montalt.

Mentre als volants de Llavaneres de Montalt tenen deus magnífiques de zigma potable el poble estava condemnat a no tenir-la a prop. El caciquisme que havia fet estralls en aquesta contrada no s'havia preocupat de res que fos en benefici col·lectiu. Ha hagut d'ésser un lluitador incansable elevat al càrrec per voluntat popular el que ho ha portat a la pràctica.

La inauguració oficial que les circumstàncies han reduït a una senzilla presència de representacions oficials ha consistit un esdeveniment al qual els veïns de Llavaneres de Montalt no han regatejat ni l'alegria ni l'emo-
ció. Durant el dia desfilaren a l'Alcaldia i visitaren les obres diverses personalitats polítiques i militars. En representació del Conseller de Governació de la Generalitat de Catalunya hi assistí el Director General d'Administració Local senyor Joaquim Bilbeny, el Diputat a Corts senyor Casanelles, representacions dels Ajuntaments veïns, dels Centres d'Esquerra de la Comarca, el senyor Antoni Escofet en representació del Conseller de Finances senyor Terradellas, etc.

Feu entrega de les obres el Delegat del Govern de la República als Serveis Hidràulics del Pirineu Oriental, el senyor Albert Carsi, Feliu de los Rios, Enginyer Director del Ministeri d'Obres Públiques, senyor Sales, Director Tècnic de les esmentades obres i altres personalitats del Ministeri d'Obres Públiques. Honoraren amb la seva presència entre altres que sentim no recordar el Comissari General d'Electricitat i ex ministre Joan Peiró; senyor Marian Gómez, President del Tribunal Suprem; senyor López de Golcochea, Magistrat del Tribunal Suprem; Ferran Albarrategui, President de Sala; Josep A. Trabal, Diputat a Corts; una representació del Comandant Militar de Catalunya, general Riquelme; General Asencio; Coronel Giménez de la Beraza; Tinent Coronel Alvarez Samper; Capità Albarrategui; Comissari de Policia de Mataró, senyor Dretell; Comissari de Policia de Caldes de Estrac, senyor Najera; Comissari de Guerra, senyor Trillas; Tinent de Guàrdies d'Assalt, Antoni de la Fuente; els Comandants dels torpediners francesos ancorats davant la nostra platja; representacions de les ambaixades de França, Anglaterra, Argentina, Suècia, Iugoslàvia, etcètera, etc.

Es pronunciaren parlamentis a càr-

La Junta de Defensa Passiva

Notes del Secretariat

Important visita

Aquest Secretariat té a gran satisfacció assabentar a la ciutat, que per a demà al matí té anunciada la seva visita a aquesta localitat, una Comissió de la Junta Central de Defensa Passiva de Catalunya, a l'objecte de fer-se càrrec davant el terreny dels projectes per a la construcció de refugis que presentà a dit alt Organisme, la Junta oportunament. Amb els comissionats honoraran la nostra ciutat en llur visita l'Enginyer Cap de la Secció de Tècnics de la Junta Central, el Secretari General de la mateixa i alguna altra personalitat.

Per disposició de l'Alcaldia seran rebudes dites personalitats per la Junta en Ple de Defensa Passiva local, la que assabentarà a les personalitats visitants dels propòsits i desitjos, així com de tot quan precisin per a que la realització dels anhelats refugis puguin ésser ne una realitat amb la rapidesa que s'imposa i que espera la població.

És de desitjar que el resultat de la visita sigui el falaguera, que cal per a satisfacció no sols de la Junta, sinó també per a Mataró, i que com a conseqüència, puguin ésser vençudes quantes dificultats s'interposin a la ràpida execució dels plans que té en cartera la Junta local, tots ells en bé de la defensa de la ciutat.

—Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

rec dels senyors Carsi, Peiró, Marian Gómez, Trabal i l'Alcalde Josep Brunet. El poble de Llavaneres de Montalt amb la seva presència, acompanyant a les autoritats i personalitats visitants, associà el seu esperit a aquest acte, en espera de poder manifestar d'una manera entusiasta la seva joia quan les circumstàncies siguin propícies.

L'Ajuntament de Llavaneres de Montalt, presidit per aquest home entusiasta que és Josep Brunet, ha demostrat respondre d'una manera completa a l'esperit constructiu dels catalans que en totes les circumstàncies treballen per l'engrandiment i el benestar del poble al qual es deuen.

Josep Brunet, que ha deixat els seus millors anys en les lluites polítiques contra el caciquisme en defensa dels ideals de Catalunya i de la República pot estar joiós.

Fent l'aportació del material inservible, també contribuiràs a guanyar la guerra.

Brigades de Recuperació

Clinica per a Malalties de la Peül i Sang Tractament del Dr. VISA-Dr. Llinàs
Tractament ràpid i no operatiu de les almertrances (morenes)

Curació de les «ulceres (llagues) de les cames» — Tots els dimencres i
dijous, de 11 a 1 — R. CASANOVA (Sra. Teresa), 80 — MATARÓ

Subscripció pro-refugis patrocinaada per l'Excm. Ajuntament

Llista n.º 7	Pessetes
Suma anterior.	53.139'—
L. Bellavista	15'—
Salvador Cuadras	5'—
Maria M. Soler	5'—
Rafida Soler	5'—
Joaquim Illa	5'—
Emília Manzanares	5'—
Encarnació Jullà	5'—
Patrici Gallego	15'—
Llibert Compte	50'—
Compte Brun	50'—
Federació Local U.G.T.	20'—
Ramon Freixas	50'—
Josep Gabaldà	5'—
Scat. Espectacles Públics	88'—
Suma i segueix.	53.462'—

Informació local

CLIPÓ DELS INVÀLIDS. — En el sorteig efectuat el dia 22, el premi de vint-i-cinc pessetes ha correspost al número 677.

Els números premiats amb tres pessetes són: 077, 177, 277, 377, 477, 577, 777, 877, 977.

L'ALCALDE DE BARCELONA VISITA EN LA TARDA D'AHIR EL CENTRE REPUBLICÀ FEDERAL. — En la tarda d'ahir estigué a la nostra ciutat l'Alcalde de Barcelona senyor Hilarí Salvador, acompanyat de varis correligionaris, efectuant una visita al Centre Republicà Federal, on fou rebut per bon nombre de socis i Junta, i els consellers Josep Serra, Josep Calsina i Antoni Macià. Celebrà amb tots els reunits un canvi d'impressions dels moments actuals, orientant vers quina deu ésser la tasca a realitzar per Esquerra Republicana de Catalunya, mereixent l'aprovació de tots les sinceres i lleials manifestacions del senyor Salvador.

A dos quarts de vuit de la tarda va despedir-se dels reunits essent objecte de moltes proves d'atenció i agraïment, emprenent el retorn a Barcelona.

—OXIGENANTE DE CARBONES, producte Científic Tècnic reconegut com el més formidable progrés de la termoquímica aplicada a la combustió. «Oxigenante de Carbones» estalvia quasi el 50 per cent de combustible. És aplicable a tota classe de carbons i llenyes (alzina, pl, plàtan, etc., etc.). Es ven a totes les Droguerías, ultramarins i Ferreterías.

PÉRDUA. — Dissabte a la tarda, des de l'Estació fins al cafè de l'Ateneu, es va perdre una carfeta de butxaca amb documents i diner. La recuperació és de gran interès per la responsabilitat que incorre el qui la va perdre.
La persona que l'hagi trobada és

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'interventor, el següent:

a) b) c) d)
(e) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisi, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propiament, sigui complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 15 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

pregada d'entregar-la a Josep Reales, carrer Alt, 11, pis, Mataró.

AJUNTAMENT DE MATARÓ (Governació i Assistència Social). — *Avís.* — Els familiars dels soldats que es consignen, són pregats de passar per les oficines d'aquesta Conselleria (F. Lalret 5) a l'objecte d'assabentar-los d'un assumpte que els interessa: Manuel Sacristan Salvador, de la 101 Brigada Mixta, 46 Divisió.

Lluís Roig Simón, del 1.º Centre d'Instrucció i Reserva.

Mataró, 22 de novembre del 1938.
— El Conseller Regidor de Governació i Assistència Social, *Josep Serra.*

UNA NOTA DE LA CONSELLERIA DE CULTURA. — La circumstància de la manca de fluid elèctric, sobretot en aquestes estacions de l'any en que la llum natural desapareix en hora tan prematura, obliga a reduir les hores de permanència a l'escola als nostres infants.

Tenint però en compte que aquesta forçada reducció d'horari no sigui en perjudici de l'educació de la nostra infància i amb tal fi haver significat a aquesta Conselleria l'esperit de col·laboració i bona predisposició tot el personal pedagógic dels nostres centres docents s'ha procurat trobar una recompensa a aquestes hores, habilitant el matí dels dissabtes pel treball escolar.

En conseqüència a partir de dimarts, dia 22 de novembre del 1938, totes les Escoles Nacionals i Grups Escolars de la Generalitat restaran obertes de dilluns a divendres de 9 a 12 del matí i de 3 a 5 de la tarda, i els dissabtes de 9 a 11 del matí.

El Conseller Regidor, *Josep Rabat.*

Angela Argeles Blasco
MODISTA

Té el gust d'oferir-li el seu taller
Francisc Maclà 83 baix.

AJUNTAMENT DE MATARÓ Conselleria - Regidoria de Finances i Proveïments

AVÍS

Dimarts, dijous i divendres, dies 23, 24 i 25 dels corrents, a la Saboneria Alemn es repartirà SABÓ LÍQUID al preu de 3 pessetes el quilo, a tots els ciutadans inscrits als establiments dels núms. 19 al 33 inclús.

Mataró, 22 de novembre del 1938.
El Conseller Regidor, *Josep Calvet.*

ALTRE

Disposat per aquesta Conselleria Regidoria procedir a una nova revisió de targetes, es posa a coneixement dels ciutadans que es proveeixen als establiments de queviures números 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 110, 115, 119, 125 i 135, a l'objecte de pregar-los hi que es personin a les oficines de l'esmentada Conselleria de 8 a 14 hores durant els dies del 21 al 26 dels corrents amb la corresponent tarja de racionament familiar, assabentant-los que el que delxi de comparèixer durant l'esmentat termini se'l considerarà absent i per tant donat de baixa de l'establiment respectiu.

NOTES DEL MUNICIPI

Extracte dels acords presos per la Comissió de Govern Municipal, en els mesos de gener, febrer i març del 1938

(Continuació)

Sessió del dia 4 de febrer

Cultura, aprovar la relació de jornals satisfets al personal ocupat en la neteja de les Escoles, corresponent a la setmana del 24 al 29 del prop passat mes de gener, ascendent a 540 pessetes.

Aprovar un dictamen i que passi al Departament de Foment, per tal de que es procedeixi a l'execució de les obres que es proposen a l'edifici de l'Escola «Germinal», per a Museu de Ciències Físico-naturals.

Aprovar la següent relació de jornals de la Brigada Eventual d'Obres, corresponent a la setmana del 24 al 29 del prop-passat mes de gener de 9.614 pessetes.

I aprovar la relació de jornals de la mateixa Brigada (Secció Neteja), corresponent a l'expressada setmana de 1.967'50 pessetes.

Aprovar el dictamen que proposa l'aprovació de la factura que acredita el titular d'aquest Departament per l'adquisició de material destinat al Taller mecànic i Cambra Frigorífica, d'import 17'50 pessetes.

Aprovar el dictamen que proposa a l'Interventor Municipal s'informi dels cabals obrants en la Dipositaria municipal, de l'empresa incautada per l'Ajuntament, «Algües d'Argenton a Mataró S. A.».

Aprovar el dictamen que proposa l'aprovació de l'estat de rendiment per la venda de plantes, flors, productes del camp i hortes del domini de l'Ajuntament, despeses emprades en la conservació dels parcs i jardins del Municipi, referents al segon semestre del 1937. I abonar al Capataç tècnic dels mateixos 200 pessetes que havia bestret.

(Seguirà)

—COMPRARIA vinya o camp en terreny pla que no sigui més lluny de 10 minuts de la Ciutat.

Raó: C. Catalunya n.º 40.

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÈRCIT DE TERRA

FRONT DE LLEVANT. — Fou fàcilment rebutjat per les forces espanyoles un intent d'infiltració enemiga a la zona d'Eslda.

ALTRES FRONTS. — Sense notícies d'interès.

AVIACIÓ

A les 13'25 hores d'ahir, tres trimotors italians bombardejaren Gandia, on causaren víctimes.

Notes de la Generalitat

El President de la Generalitat després d'haver passat el matí a la residència ha rebut nombroses visites; més tard ha conversat breus moments amb els periodistes sobre assumptes d'actualitat; també els ha manifestat que havia preparat la tasca pel pròxim Consell de la Generalitat, el qual serà dedicat a resoldre qüestions de Finances i assumptes de tràmit. — Fabra.

Presa de possessió

Amb gran solemnitat s'ha celebrat l'acte de presa de possessió de la Presidència de la sala de reclamacions d'estrangers del Tribunal de Cassació de Catalunya pel magistrat senyor Rafael Clósea. — Fabra.

Notes del Parlament

El President del Parlament, senyor Martínez Barrio, ha rebut aquest matí entre altres visites el senyor Jiménez Azúa. — Fabra.

Estranger

Moció laborista aprovada

LONDRES. — La Cambra dels Comuns ha aprovat per mitjà de les mans aixecades una moció laborista sobre la garantia a les minories nacionals i llibertat religiosa que havia estat acceptada pel Govern. — Fabra.

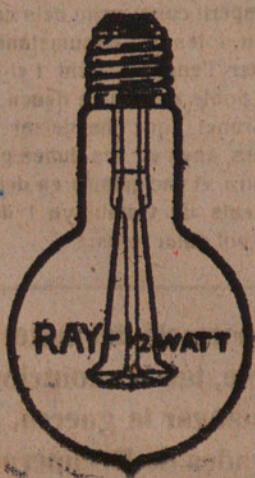
Contra els Decrets Lleis del Govern Daladier

PARIS. — La Federació Ferroviària ha acordat començar una activa campanya contra els decrets lleis del Govern Daladier. — Fabra.

Els serveis de premsa i propaganda de la U.R.S.S.

MOSCOU. — El Consell Central del Partit Comunista ha acordat unificar els serveis de Premsa i Propaganda. El nou organisme actuarà sota el nom de Comitè de Propaganda i Agitació i serà dirigit per Danoff. — Fabra.

IMPRENTA MINBRVA. — MATARÓ

MILESA

Manufactura Ibèrica de Lámparas Eléctricas S. A

Bombetes de tots els tipus

Qualitat: «Pera», «1/2 watt», «Standard», «Opalines», «Llum del dia».

De fantasia: «Flames», «Esfèriques», «Perfums», «Cilíndriques», «Xinxetes», etc.

Fàbrica a Mataró:

FRANCISC LALRET (Horta 1)
Tel. 100